

I.**Důvodová zpráva****Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 375/2016
Sb., o vybraných položkách v jaderné oblasti****I. Obecná část****1. Popis obsahu návrhu právního předpisu s uvedením důvodů, které k jeho předložení vedou, a shrnutí základních zásad a nejdůležitějších změn, které oproti stávající právní úpravě zavádí.**

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 375/2016 Sb. o vybraných položkách v jaderné oblasti (dále jen „návrh vyhlášky“), je předkládán v souvislosti s novelou zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon (dále jen „zákon“), tj. zákonem č. 83/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

K vydání vyhlášky je Státní úřad pro jadernou bezpečnost („SÚJB“) zmocněn ustanovením § 236 zákona.

Návrh vyhlášky obecně reaguje na změny zavedené novelou zákona v oblasti nešíření jaderných zbraní, tj. zejména na zpřesnění ohlašování činností týkajících se jaderného materiálu a vybrané položky a transferu jaderné položky. Návrh nijak nemění podstatu regulace v této oblasti.

Návrh novely vyhlášky předkládá pouze minimální dílčí změny původního znění vyhlášky. Zpřesňuje a zpřehledňuje výčet konkrétních typů pohybů vybraných položek v jaderné oblasti.

Dalším cílem navrhované změny je přizpůsobení seznamu vybraných položek v jaderné oblasti nově aktualizovaným verzím mezinárodních standardů přijímaných v rámci Skupiny jaderných dodavatelů (Nuclear Suppliers Group), jejímž členem je i ČR. Tyto standardy (Nuclear Suppliers Group Guidelines) jsou v oblasti nešíření jaderných zbraní základním praktickým instrumentem, kde jsou zohledňovány nejnovější poznatky.

2. Zhodnocení platného právního stavu

V současné době platná vyhláška č. 375/2016 Sb., o vybraných položkách v jaderné oblasti, nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2017 a za dobu své účinnosti doposud nebyla novelizována.

Prvním důvodem změny platného právního stavu je nutnost zpřesnění a zpřehlednění výčtu konkrétních typů pohybů vybraných položek v jaderné oblasti a přizpůsobení textu předpisu aktuální terminologii v této oblasti.

Zároveň se sjednocuje a zpřesňuje terminologie, když například pojem „transfer“ v dřívějším významu zahrnoval obecněji i ostatní varianty pohybu, zatímco v souladu s aktuální terminologií se transferem rozumí pouze pohybem položek v rámci EU.

Dalším důvodem předložení návrhu vyhlášky je reagovat na výsledky dosavadní aplikační praxe a v rámci historicky první novelizace vyhlášky tak tyto zkušenosti zohlednit v dílčím zpřesnění textace některých ustanovení.

Dochází také ke sjednocení výslovných požadavků na údaje v prohlášení o konečném použití vybrané položky v jaderné oblasti, kdy text v ustanovení § 1 neodpovídal textaci ve formuláři obsaženém v příloze č. 2 vyhlášky.

Zároveň je třeba v rámci nové úpravy přizpůsobit seznam vybraných položek v jaderné oblasti nově aktualizovaným verzím mezinárodních standardů přijímaných v rámci Skupiny jaderných dodavatelů (Nuclear Suppliers Group), jejímž členem je i ČR. Tato skupina mnohostranného režimu kontroly vývozu zavedla soubory pokynů (standardů). Tyto standardy (Nuclear Suppliers Group Guidelines) jsou v oblasti nešíření jaderných zbraní základním praktickým instrumentem, kde jsou zohledňovány nejnovější poznatky.

3. Zhodnocení souladu návrhu právního předpisu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky.

Návrh právního předpisu je plně slučitelný s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky.

4. Zhodnocení souladu návrhu právního předpisu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii.

Návrh právního předpisu je plně slučitelný s právem Evropské unie. Není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a respektuje základní zásady unijního práva, jako jsou zásada právní jistoty, proporcionalita a zákaz diskriminace.

5. Zhodnocení souladu návrhu právního předpisu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Návrh právního předpisu je plně slučitelný s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad návrhu právního předpisu na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty.

Navrhovaná právní úprava s ohledem na svůj charakter nemá negativní hospodářský ani finanční dopad na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty. Právní úprava nebude mít ani negativní hospodářské a finanční dopady na hospodářské subjekty, včetně malých a středních podnikatelů.

7. Odůvodnění případného návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem právního předpisu souhlas již v prvním čtení.

není relevantní

8. Odůvodnění případného návrhu, aby navrhovaná právní úprava nabyla účinnosti k jinému dni než k 1. lednu nebo k 1. červenci kalendářního roku.

Účinnost novely vyhlášky je stanovena na 1. března 2026.

V souladu s pravidlem zavedeným v § 9 odst. 2 zákona č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv, které umožňuje stanovit jiné datum účinnosti právního předpisu než k tzv. dnům jednotné účinnosti, je využita možnost nastavení zvláštního data nabytí účinnosti.

Důvodem je povinnost notifikace daného vyhlášeného předpisu v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, kdy jsou stanoveny minimální lhůty mezi oznámením technického předpisu a jeho přijetím, resp. nabytím jeho účinnosti.

V tomto případě je nastavována lhůta nabytí účinnosti předpisu delší, než by vycházela z pravidla o jednotné účinnosti, a tak je dostatečně naplněn smysl institutu legisvakance.

9. Odůvodnění jednotlivých ustanovení návrhu právního předpisu; odůvodnění obsahuje vysvětlení jejich účelu a nezbytnosti, popis právních norem v nich obsažených a z nich vyplývajících práv a povinností.

Viz zvláštní část důvodové zprávy.

10. Zhodnocení, zda návrh právního předpisu neobsahuje ustanovení, které by bylo svou povahou technickým předpisem podle právního předpisu upravujícího technické požadavky na výrobky, a informace o splnění oznamovací povinnosti podle tohoto právního předpisu.

Návrh právního předpisu podléhá oznamovací povinnosti podle právního předpisu upravujícího technické požadavky na výrobky.

11. Informaci o konzultaci návrhu právního předpisu s Evropskou centrální bankou a výsledku konzultace, podléhá-li návrh právního předpisu takové konzultaci.

Návrh právního předpisu nepodléhá takové konzultaci.

12. Předpokládaný dopad návrhu právního předpisu, zejména.

12.1 Dopad na práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Navrhovaná právní úprava pouze zpřesňuje, doplňuje a vyjasňuje již existující povinnosti, tudíž nebude mít dopad na práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

12.2 Dopad na podnikatelské prostředí České republiky.

Návrh právního předpisu nemá žádné uvedené dopady.

12.3 Zhodnocení, zda návrhem právního předpisu není zakládána veřejná podpora.

Návrhem právního předpisu není zakládána veřejná podpora.

12.4 Sociální dopad, včetně dopadu na specifické skupiny obyvatel, především na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Návrh právního předpisu nemá žádné uvedené dopady.

12.5 Dopad na rovnost mužů a žen, upravuje-li návrh právního předpisu postavení fyzických osob nebo se tohoto postavení dotýká.

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádná ustanovení, která by měla dopad na problematiku diskriminace a rovněž nepředpokládá žádné dopady na rovné postavení žen a mužů.

12.6 Dopad na životní prostředí.

Návrh právního předpisu nemá žádné uvedené dopady.

12.7 Dopad na ochranu práv dětí.

Návrh právního předpisu nemá žádné uvedené dopady.

12.8 Dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

Předkládaný návrh vyhlášky nepředpokládá založení rizik v oblasti bezpečnosti nebo obrany státu ani jejich nárůst. Naopak předkládaný návrh vyhlášky přispěje ke zvýšení bezpečnosti státu, neboť jeho účelem je zpřesnění procesu kontroly vybraných položek v jaderné oblasti spadajícího do oblasti nešíření jaderných zbraní.

12.9 Dopad ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

Při koncepci návrhu vyhlášky bylo provedeno posouzení vlivu na ochranu osobních údajů. Návrh vyhlášky nepřináší žádné změny, které by měly dopad ve vztahu k ochraně soukromí nebo k ochraně osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní dopady na oblast ochrany soukromí a osobních údajů. Respektuje právní rámec ochrany a zpracování osobních údajů a jeho jednotlivé parametry.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů. Je v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů, a rovněž s nařízením (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

Pouze je zpřesňována textace vyhlášky týkající se požadovaných údajů v rámci prohlášení o konečném použití. Již původní text vyhlášky požadoval údaje o identifikačním čísle či datu narození, ale výslovně specifikovány byly tyto údaje pouze v rámci vzoru prohlášení obsaženého v příloze č. 2 vyhlášky. Měla by tak být sjednocena textace požadavků na vyplnění vyjmenovaných údajů v prohlášení o konečném použití stanovené v § 1 vyhlášky a zároveň v příloze č. 2 vyhlášky.

Z hlediska zpracování osobních údajů a požadavků GDPR jde o nezbytné zpracování za účelem výkonu státní moci a plnění úkolu veřejné správy.

Osobní údaje jsou vyžadovány v případě žádosti povolení k vývozu, dovozu a průvozu vybrané položky v jaderné oblasti na základě výslovných požadavků atomového zákona. Konkrétně jsou osobní údaje pak požadovány v rámci vyplňování prohlášení koncového uživatele (fyzické osoby) jako držitele povolení podle přílohy č. 2 vyhlášky.

Vyžadované údaje jsou nezbytné k dostatečné a jednoznačné identifikaci fyzických osob, které nakládají s položkami, které spadají do striktně mezinárodně regulovaného režimu v oblasti nešíření jaderných zbraní.

Osobní údaje vyžadované v režimu této vyhlášky jsou standardně zpracovávány pouze v rámci správního spisu a jejich uchovávání se řídí vnitřními spisovými a skartačními pravidly.

13. Zhodnocení korupčních rizik návrhu právního předpisu.

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo předmětem korupčního rizika.

14. Odůvodnění případné navrhované odchylky v postupu projednání návrhu právního předpisu.

není relevantní

15. Informace dle zákona o regulaci lobbování

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo předmětem zákona o regulaci lobbování.

II. Zvláštní část

K čl. I (Změna vyhlášky č. 375/2016 Sb.)

K § 1

Doplňují se jednotlivé varianty pohybu vybraných položek v jaderné oblasti.

Původní termín „transfer“ zahrnoval všeobecně všechny varianty pohybu. Nové znění reflektuje úpravu a zpřesnění jednotlivých variant pohybu vyplývajících z novely zákona (tj. dovoz, vývoz, průvoz nebo transfer) v případě vybraných položek v jaderné oblasti. Pro jednotlivé pohyby vybraných položek je na zákonné úrovni stanoven rozdílný regulatorní režim. Z tohoto důvodu jsou tak pro účely prohlášení o konečném použití vybrané položky v jaderné oblasti vyjmenovány jednotlivé konkrétní varianty pohybů, na které se předmět vyhlášky vztahuje.

K § 1 písm. d)

V návaznosti na nově konkretizované varianty pohybu vybraných položek v jaderné oblasti je třeba konkrétněji specifikovat subjekty, jejichž údaje musí být obsaženy v prohlášení o konečném použití vybrané položky v jaderné oblasti.

V případě dovozu, vývozu a průvozu je zahajováno správní řízení na základě žádosti, zatímco v případě transferu postačí podle zákona pouhé ohlášení.

K § 2

V textaci se zohledňuje režim transferu vybrané položky v jaderné oblasti jako ohlašované činnosti.

K § 3 odst. 1 písm. c)

Nahrazuje se termín „ostatní obchodní dokumenty“ vhodnějším a obecnějším termínem „jiné dokumenty prokazující vztah mezi dodavatelem a koncovým uživatelem.“

Změna rozšiřuje možnosti žadatele předložit více rozličných druhů předávaných dokumentů, které mají za účel prokazovat vztah mezi dodavatelem a koncovým uživatelem. Předmětem tohoto vztahu je veškerý pohyb vybrané položky v jaderné oblasti. Vyžádané dokumenty slouží jako podklad při vyžadování záruky přijímajícího státu.

K § 3 odst. 2 písm. a)

Vkládá se možnost stanovení výjimky ze stanovené lhůty 5 pracovních dnů od dokončení vývozu, dovozu nebo průvozu pro oznámení vyjmenovaných údajů.

V odůvodněných případech má Úřad diskreci stanovit ex officio delší lhůtu pro podání oznámení.

K § 5

Prohlášení koncového uživatele je ze zákona vyžadováno pouze pro situace dovozu a transferu, zatímco při vývozu je vyžadována záruka přijímajícího státu. Původní textace ustanovení používala pouze obecně pojem dovozu. Nová textace zpřesňuje a konkretizuje jednotlivé varianty pohybu, když výslovně doplňuje i možnost transferu vybrané položky v jaderné oblasti.

K příloha č. 1

Tento seznam vychází z příslušných standardů (kontrolní seznamy) vydávaných v rámci mezinárodního kontrolního režimu v oblasti nešíření jaderných zbraní založeného na základě příslušných mezinárodních smluv (Nuclear Suppliers Group Part 1 Guidelines). Tyto kontrolní seznamy jsou následně potvrzeny publikací v oběžnících Mezinárodní agentury pro atomovou energii.

Seznam vybraných položek v jaderné oblasti je nyní vydáván v kompletním novém znění, které reflektuje aktualizované verze mezinárodních standardů a dodržuje tradiční zavedenou strukturu číslování a označování položek mezinárodních standardů.

K příloha

Vzor prohlášení koncového uživatele se pouze přizpůsobuje zpřesněné terminologii v této novele vyhlášky.